

ZAKON O REVIZIJI SREDSTAVA IZ FONDOVA EVROPSKE UNIJE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Revizija sredstava iz fondova Evropske unije, čiji je korisnik Crna Gora, vrši se na način utvrdjen ovim zakonom.

Predmet revizije

Član 2

Predmet revizije su sredstva EU fondova i funkcionisanje sistema upravljanja i kontrole tih sredstava.

Fondovi Evropske unije, u smislu ovog zakona su, sredstva finansijske pomoći koja Evropska unija obezbjeđuje Crnoj Gori, uključujući instrumente predpristupne pomoći, strukturne fondove nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i druge EU fondove, kao i sredstva Crne Gore koja se koriste za zajedničko finansiranje (u daljem tekstu: EU fondovi).

Revizorski organ

Član 3

Za vršenje revizije djelotvornosti i stabilnosti funkcionisanja sistema upravljanja i kontrole

sredstvima iz EU fondova osniva se samostalni organ revizije (u daljem tekstu: Revizorsko tijelo), koji je funkcionalno i operativno nezavisan od učesnika u sistemu upravljanja i kontrole sredstava EU fondova.

Revizorsko tijelo je isključivo odgovorno za reviziju EU fondova (instrumenata pretpristupne pomoći, strukturnih fondova nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, i drugih EU fondova).

Subjekti revizije

Član 4

Subjekti revizije, u smislu ovog zakona, su državni organi i organizacije, organi i organizacije jedinica lokalne samouprave, fizička ili pravna lica koja, primaju, koriste, odnosno upravljaju sredstvima EU fondova.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) Okvirni Sporazum je sporazum zaključen između Vlade Crne Gore i Komisije Evropskih zajednica o pravilima za saradnju koja se odnose na finansijsku pomoć EZ Crnoj Gori u okviru sprovođenja Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA), ratifikovan Zakonom o ratifikaciji Okvirnog sporazuma između Vlade Crne Gore i Komisije Evropskih zajednica o pravilima za saradnju koja se odnose na finansijsku pomoć EZ Crnoj Gori u okviru sprovođenja Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) ("Službeni list CG", broj 1/08);

2) sektorski sporazum je sporazum koji se zaključi između Vlade Crne Gore i Komisije Evropskih zajednica za određenu IPA komponentu, kojim se utvrđuju posebna pravila, a koja nijesu sadržana u Okvirnom sporazumu ili u finansijskim sporazumima;

3) finansijski sporazum je sporazum koji se zaključi između Vlade Crne Gore i Evropske komisije za određenu IPA komponentu, kojim se utvrđuju dodatna pravila, koja nisu sadržana u Okvirnom sporazumu;

4) Nacionalni službenik za ovjeravanje (NAO) je lice odgovorno za finansijsko upravljanje sredstvima Evropske unije, za zakonitost i regularnost osnovnih transakcija i za efikasno funkcionisanje sistema upravljanja i kontrole IPA.

II. REVIZORSKO TIJELO

Svojstvo pravnog lica

Član 6

Revizorsko tijelo ima svojstvo pravnog lica sa sjedištem u Podgorici.

Revizorsko tijelo ima pečat koji sadrži Grb Crne Gore i tekst: "Crna Gora – Revizorsko tijelo – Podgorica".

Rukovođenje Revizorskim tijelom

Član 7

Revizorskim tijelom rukovodi glavni revizor.

Glavni revizor ima zamjenika.

Glavnog revizora i zamjenika glavnog revizora (u daljem tekstu: zamjenik) imenuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na osnovu postupka sprovedenog po javnom konkursu.

Postupak po javnom konkursu sprovodi, i kandidata za glavnog revizora i zamjenika predlaže Komisija koju imenuje Vlada.

Glavni revizor i zamjenik imenuju se na period od pet godina i na te poslove ne mogu biti imenovani više od dva mandata.

Nadležnosti glavnog revizora

Član 8

Glavni revizor:

- 1) donosi i sprovodi godišnji plan revizije;
- 2) podnosi godišnji plan revizije Nacionalnom službeniku za ovjeravanje (NAO) i Evropskoj komisiji prije početka godine na koju se odnosi;
- 3) dostavlja godišnji izvještaj o reviziji u skladu sa Okvirnim sporazumom i odgovarajućim sektorskim sporazumom;
- 4) podnosi godišnje revizorsko mišljenje u skladu sa Okvirnim sporazumom i odgovarajućim sektorskim sporazumom;
- 5) podnosi mišljenje o završnom računu u skladu sa Okvirnim sporazumom i odgovarajućim sektorskim sporazumom;
- 6) priprema izvještaje, dokumenta i materijale za Evropsku komisiju;
- 7) obezbjeđuje sprovođenje godišnjeg plana revizije u skladu sa međunarodnim standardima revizije;
- 8) bliže uređuje postupak, način rada i vršenja poslova Revizorskog tijela;
- 9) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Revizorskog tijela, uz prethodnu saglasnost Vlade;
- 10) utvrđuje obrazac, izdaje i oduzima službenu legitimaciju;
- 11) obrazuje komisije i druga radna tijela ili grupe radi izvršavanja poslova i zadataka Revizorskog tijela;
- 12) obezbjeđuje javnost rada Revizorskog tijela;
- 13) ima prava i dužnosti starješine državnog organa;
- 14) predlaže budžet Revizorskog tijela, organu državne uprave nadležnom za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo);
- 15) vrši druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima.

Akt iz stava 1 tačka 8 ovog člana objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Podnošenje krivične prijave

Član 9

Glavni revizor, odnosno zamjenik dužan je da, bez odlaganja, podnese krivičnu prijavu, ako u postupku revizije EU fondova utvrdi da postoje osnovi sumnje da je učinjeno krivično djelo.

Uslovi za glavnog revizora i zamjenika

Član 10

Za glavnog revizora i zamjenika može biti imenovano lice koje:

- 1) ispunjava uslove utvrđene zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika;
- 2) ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja iz oblasti ekonomije, finansija ili prava, odnosno drugi ekvivalentni nivo obrazovanja iz tih oblasti;
- 3) ima najmanje sedam godina radnog iskustva na poslovima revizije;
- 4) ima licencu za obavljanje revizije;
- 5) ima aktivno znanje engleskog jezika.

Smetnje za imenovanje

Član 11

Za glavnog revizora i zamjenika ne može biti imenovano lice koje:

- 1) je poslanik ili odbornik;
- 2) je član Vlade;
- 3) profesionalno obavlja drugu djelatnost;
- 4) je član organa upravljanja privrednog društva ili pravnog lica;
- 5) je rukovodilo poslovima kontrole i upravljanja EU fondovima u toku pet godina koje prethode imenovanju za glavnog revizora, odnosno zamjenika;
- 6) je funkcioner političke partije (predsjednik partije, član predsjedništva, njihov zamjenik, član glavnog i izvršnog odbora i drugi partijski funkcioner);
- 7) je pravosnažno osuđeno za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, bez obzira, na izrečenu sankciju ili je pravosnažno osuđeno za drugo krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju pravne posledice osude;
- 8) koje je bračni drug lica iz tač 1 i 2 ovog stava ili sa njima u srodstvu po pravoj liniji.

Kandidat za glavnog revizora, odnosno zamjenika, dužan je da organu uprave nadležnom za kadrove (u daljem tekstu: Uprava) dostavi pisanu izjavu da ne postoje smetnje za imenovanje utvrđene ovim zakonom.

Razrješenje glavnog revizora i zamjenika

Član 12

Glavni revizor ili zamjenik može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) nastupanjem okolnosti iz člana 11 ovog zakona;
- 3) ispunjenjem uslova za starosnu penziju;
- 4) zbog trajnog gubitka radne sposobnosti za obavljanje funkcije;

5) zbog nestručnog ili nesavjesnog obavljanja funkcije .

U slučajevima iz stava 1 ovog člana glavnog revizora i zamjenika razrješava Vlada.

Glavni revizor i zamjenik

Član 13

Glavni revizor:

- 1) zastupa i predstavlja Revizorsko tijelo;
- 2) organizuje i rukovodi radom Revizorskog tijela;
- 3) odgovara za zakonito i efikasno vršenje poslova;

Zamjenik zamjenjuje glavnog revizora u slučaju odsutnosti ili spriječenosti i vrši druge poslove koje mu povjeri glavni revizor.

Glavni revizor i zamjenik su isključivo odgovorni za saradnju sa Evropskom komisijom u vezi sa revizijom EU fondova.

Revizori

Član 14

Poslove revizije EU fondova obavljaju ovlašćeni revizori i revizori.

Za ovlašćenog revizora može biti imenovano lice koje:

- 1) ispunjava uslove utvrđene zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika;
- 2) ima VII1 nivo kvalifikacija obrazovanja odnosno drugi ekvivalentni nivo obrazovanja;
- 3) ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci;
- 4) ima licencu za obavljanje revizije;
- 5) ima aktivno znanje engleskog jezika.

Za revizora može biti imenovano lice koje:

- 1) ispunjava uslove utvrđene zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika;
- 2) ima VII1 nivo kvalifikacija obrazovanja;
- 3) ima najmanje godinu dana odgovarajućeg radnog iskustva;
- 4) ima aktivno znanje engleskog jezika.

Izuzeće revizora

Član 15

Glavni revizor, zamjenik, ovlašćeni revizor i revizor ne smije vršiti reviziju, ako je:

- 1) bio u radnom odnosu kod subjekta revizije najmanje dvije godine prije vršenja revizije;
- 2) učestvovao u vođenju poslovnih knjiga ili izradi godišnjih obračuna i finansijskih izvještaja subjekta revizije najmanje dvije godine prije vršenja revizije;
- 3) on ili član njegove porodice bračni drug, u vanbračnoj zajednici ili krvni srodnik u pravoj liniji do trećeg stepena srodstva sa rukovodećim licima u subjektu revizije;
- 4) on ili član njegove porodice osnivač, akcionar ili suvlasnik u subjektu revizije.

Zamjenik, ovlašćeni revizor i revizor dužni su da o sukobu interesa obavijeste glavnog revizora, a glavni revizor Vladu.

Odluku o izuzeću iz revizije donosi glavni revizor, odnosno Vlada.

Zaštita

Član 16

Glavni revizor, zamjenik, ovlašćeni revizor i revizor ne mogu biti pozvani na odgovornost zbog iznesenih profesionalnih stavova, mišljenja ili preporuka u vršenju poslova i zadataka iz svoje nadležnosti, u skladu sa međunarodnim standardima revizije.

Obaveza čuvanja tajnosti podataka

Član 17

Glavni revizor, zamjenik, ovlašćeni revizor, revizor i zaposleni u Revizorskom tijelu dužni su da, kao poslovnu tajnu, čuvaju podatke do kojih su došli vršenjem poslova i zadataka, u skladu sa propisima o tajnosti i zaštiti podataka i međunarodnim standardima revizije.

Glavni revizor, zamjenik, ovlašćeni revizor, revizor i zaposleni u Revizorskom tijelu dužni su da čuvaju tajnost podataka iz stava 1 ovog člana i nakon razrješenja, odnosno prestanka radnog odnosa u Revizorskom tijelu, dok je podatak označen tajnim ili dok se ne oslobodi obaveze čuvanja tajnosti, u skladu sa propisima o tajnosti i zaštiti podataka i međunarodnim standardima revizije.

Službena legitimacija

Član 18

Glavni revizor, zamjenik, ovlašćeni revizor i revizor imaju službenu legitimaciju.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da se prije početka revizije legitimišu.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da, danom razrješenja, odnosno prestanka radnog odnosa u Revizorskom tijelu, vrate službenu legitimaciju.

Zarade

Član 19

Glavni revizor ima pravo na zaradu u visini određenoj za predsjednika Senata Državne revizorske institucije Crne Gore.

Zamjenik ima pravo na zaradu u visini određenoj za člana Senata Državne revizorske institucije Crne Gore.

Ovlašćeni revizor se raspoređuje u platni razred 4, u skladu sa zakonom kojim su uređene zarade državnih službenika i namještenika.

Revizor se raspoređuje u platne razrede od 14 do 12, u skladu sa zakonom kojim su uređene zarade državnih službenika i namještenika.

Glavni revizor utvrđuje uslove, način ostvarivanja i visinu revizorskog dodatka na zaradu revizora, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Stručna služba Revizorskog tijela

Član 20

Stručne, finansijsko-materijalne i administrativno-tehničke poslove Revizorskog tijela vrši stručna služba Revizorskog tijela.

Bliži uslovi za zasnivanje radnog odnosa zaposlenih u stručnoj službi uređuju se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Revizorskog tijela.

Prava i obaveze zaposlenih

Član 21

Na prava i obaveza zaposlenih u Revizorskom tijelu primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

III. SPROVOĐENJE REVIZIJE

Međunarodni standardi

Član 22

Revizija EU fondova vrši se na način utvrđen ovim zakonom, Pravilima Evropske komisije za koršćenje sredstava EU fondova, i međunarodnim standardima revizije.

Način vršenja revizije

Član 23

Revizorsko tijelo vrši reviziju sredstava EU fondova u skladu sa Okvirnim sporazumom, finansijskim i sektorskim sporazumima koji su zaključeni između Evropske komisije i Vlade.

Vrste revizije IPA

Član 24

Revizija EU fondova vrši se kao:

- 1) revizija sistema EU fondova (sistemska revizija);
- 2) revizija operacija i
- 3) finansijska revizija.

Obavješćavanje subjekta revizije

Član 25

Revizorsko tijelo obavješćava subjekta revizije o predmetu, obimu, vrsti i vremenu revizije EU fondova, kao i o postupcima i aktivnostima koje će se sprovesti u postupku revizije.

Obaveze subjekta revizije

Član 26

Subjekt revizije dužan je da, na zahtjev Revizorskog tijela, obezbijedi sve informacije, podatke, uključujući dokumenta, izvještaje, finansijske i druge evidencije i druge informacije koje su potrebne za planiranje i sprovođenje revizije EU fondova.

Prilikom vršenja revizije EU fondova, subjekt revizije je dužan da revizorima obezbijedi slobodan pristup u službene prostorije i pristup imovini, uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju u elektronskom i papirnom obliku, informacione sisteme, i da tražena objašnjenja za sva pitanja koja su od značaja za sprovođenje revizije EU fondova.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, subjekt revizije je dužan da Revizorskom tijelu obezbijedi, odnosno revizoru da na uvid dokumenta ili obavješćenja povjerljivog karaktera ili dokumenta koja predstavljaju tajni podatak, u skladu sa propisima o tajnosti i zaštiti podataka.

Treća lica

Član 27

Revizorsko tijelo ima pravo pristupa svim informacijama, podacima i dokumentima fizičkih i pravnih lica koja su povezana sa subjektom revizije

ugovorom, projektom ili programom koji se finansira iz sredstava EU fondova, a odnose se na ta sredstva.

Angažovanje stručnih lica

Član 28

U sprovođenju revizije EU fondova, glavni revizor može da angažuje stručna lica, ako revizija iziskuje posebno specijalističko znanje.

Stručno lice iz stava 1 ovog člana dužno je da čuva tajnost podataka do kojih je došlo vršenjem poslova i zadataka iz stava 1 ovog člana, u skladu sa propisima o tajnosti i zaštiti podataka i međunarodnim standardima revizije.

IV. SARADNJA

Saradnja sa drugim organima

Član 29

Revizorsko tijelo, u vršenju poslova utvrđenih ovim zakonom može da, sarađuje sa organima i institucijama Crne Gore, država članica Evropske unije i država kandidata za članstvo u Evropskoj uniji.

Revizorsko tijelo može da vrši zajedničke revizije EU fondova sa revizorskim organizacijama drugih država, sa Evropskom komisijom i Evropskim revizorskim sudom.

V. JAVNOST RADA

Objavljivanje izvještaja o reviziji

Član 30

Revizorsko tijelo na internet stranici objavljuje godišnji izvještaj o reviziji, i informacije i podatke o radu Revizorskog tijela.

Izvještaji o reviziji i revizorska mišljenja ne objavljuju se na internet stranici Revizorskog tijela.

Način obavještavanja javnosti o radu Revizorskog tijela bliže propisuje glavni revizor.

VI. FINANSIRANJE

Sredstva za rad

Član 31

Sredstva za rad Revizorskog tijela obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore, na prijedlog glavnog revizora.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 32

Novčanom kaznom od 1.000 Eura do 20.000 Eura kazniće se za prekršaj subjekt revizije-pravno lice koje:

1) ne obezbijedi sve informacije koje su potrebne za vršenje revizije EU fondova, uključujući dokumenta, izvještaje, finansijske i druge evidencije, podatke ili druge informacije koje su neophodne za planiranje i sprovođenje revizije EU fondova (član 26 stav 1).

2) ne omogući revizoru slobodan pristup u službene prostorije i imovinu, pravo na uvid u knjige, drugu dokumentaciju u elektronskom i papirnom obliku, i informacione sisteme, kao i objašnjenja od predstavnika subjekta revizije za sva pitanja koja su od značaja za sprovođenje revizije EU fondova (član 26 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu subjektu revizije novčanom kaznom od 50 do 1.000 Eura.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za imenovanje

Član 33

Vlada će imenovati glavnog revizora i zamjenika u roku od 60 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zamjenik iz stava 1 ovog člana imenovaće se na period od dvije godine i šest mjeseci.

Rukovodilac Revizorskog tijela i zamjenik imenovani na osnovu Odluke o formiranju posebnog Revizorskog tijela odgovornog za provjeru djelotvornog i valjanog funkcionisanja sistema upravljanja i kontrole Instrumentom pretpristupne pomoći ("Službeni list CG", broj 5/10) vršiće dužnost do imenovanja glavnog revizora i zamjenika.

Rok za donošenje akata

Član 34

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Revizorskog tijela, i drugi akti utvrđeni ovim zakonom, donijeće se u roku od 60 dana od dana imenovanja glavnog revizora.

Preuzimanje

Član 35

Revizorsko tijelo će, u roku od 30 dana, od dana donošenja akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Revizorskog tijela, preuzeti od Državne revizorske institucije Crne Gore zaposlene koji su vršili preuzete poslove, opremu i službenu dokumentaciju.

Sredstva za početak rada

Član 36

Sredstva za osnivanje i početak rada Revizorskog tijela obezbijediće se iz budžeta Crne Gore u roku od 60 dana, od dana donošenja akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Revizorskog tijela.

Prestanak važenja sporazuma

Član 37

Sporazum o formiranju Revizorskog tijela u okviru decentralizovanog sistema upravljanja Instrumentima pretprijetne pomoći ("Službeni list CG", br. 5/10 i 46/10) prestaje da važi istekom 30. dana, od dana donošenja akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Revizorskog tijela.

Stupanje na snagu

Član 38

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".